

Столярова А. А.,*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської філології та міжкультурної комунікації
Навчально-наукового інституту філології
Київського національного університету імені Тараса Шевченка*

ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ АНЕКДОТІВ ПРО КОРОНАВІРУС НОВОГРЕЦЬКОЮ МОВОЮ

Анотація. У статті розглянуто лінгвокультурні особливості грецьких анекдотів про пандемію COVID-19. Упродовж останніх двох років ця тема залишається провідною у грецьких жанрах комічного. Актуальність дослідження зумовлено передусім тим, що сміх є важливим засобом осмислення реальності. Крім того, як у грецькій, так і вітчизняній елліністиці відчувається брак розвідок, у яких вивчалось б відображення в анекдотах ставлення людей до умов життя за карантинних обмежень.

У межах цієї розвідки було поставлено мету вивчити відображення в анекдотах ставлення греків до ситуації, що склалася внаслідок епідемії. У межах дослідження здійснено структурну і тематичну класифікації дібраних анекдотів, проаналізовано механізми творення комічного, охарактеризовано вживані в них мовні засоби.

Проведений аналіз структури дібраних текстів засвідчує, що переважна їх більшість є або короткими діалогами, або монологічними репліками. Розгляд тематичних груп у межах дібраних анекдотів про коронавірус доводить, що серед них є а) анекдоти про власне COVID та б) традиційні тематичні групи анекдотів, «здобрені» ковідною тематикою. У межах першої групи в грецькій лінгвокультурі домінують анекдоти про наслідки локдауну та приводи, які придумують люди, аби законно вийти на вулицю. У межах другої групи особливо численними є анекдоти про відносини між статтями, що значно ускладнилися через соціальне дистанціювання, анекдоти про тещу, а також політичні анекдоти. Останні є для греків нагодою «випустити пару», вкотре звинувативши владу в усіх своїх проблемах.

Основними механізмами творення комічного в аналізованих грецьких анекдотах є різноманітні семантичні зсуви, а також гра слів і звернення до прецедентних текстів. Мова грецьких анекдотів – розмовна, з елементами просторіччя, сленгу, вкрапленнями обценної лексики та варваризмів англійського походження.

У подальшому видається доцільним порівняти ставлення до ситуації, викликані пандемією COVID-19, у грецьких та іншомовних анекдотах. Особливо цікавим є визначення домінантних тем, адже це дозволило б з'ясувати, що найбільше хвилює представників різних культур у ситуації, що склалася.

Ключові слова: пандемія COVID-19, коронавірус, жанри комічного, анекдот, лінгвокультурні особливості, механізми творення комічного, семантичний зсув, гра слів, звернення до прецедентних текстів.

Уже третій рік поспіль людство живе у новій реальності – в умовах пандемії коронавірусної інфекції COVID-19, що й не думає відступати. Попри винайдення низки ефективних вакцин та активну імунізацію, що розгорнулася в світі, вірус продовжує

мутувати, стаючи дедалі заразнішим і небезпечнішим. За таких умов пандемія цілком природно продовжує залишатися важливим інформаційним приводом, що не зникає з новинних стрічок. Аналізові ситуації із захворюванням на все нові штами коронавірусу щоденно присвячуються кілометри рядків у друкованих ЗМІ, сотні вебсторінок та десятки випусків телепередач.

Постановка проблеми. Як відомо, ЗМІ активно відгукується на всі значущі події і проблеми, що хвилюють суспільство. Більше того, вони впливають на наше ставлення до цих подій, формуючи нашу картину світу. Саме через це вже у 2020 р. фахівці різних галузей гуманітарного знання – журналісти, соціологи, лінгвісти – почали звертати увагу на те, як у ЗМІ подаються новини, пов'язані з поширенням нової хвороби. У результаті протягом 2020 р. з'явилася низка досліджень, у яких розглядалися особливості висвітлення пандемії у ЗМІ різних країн. Зокрема, лінгвісти вивчали цю специфіку на матеріалі англійської, німецької, української і російської мов [1], [2], [3], [4], [5], [6]. Автор цих рядків долучився до згаданої когорти дослідників, проаналізувавши мовні засоби, застосовувані грецькими журналістами у новинах про коронавірус [7].

Одним з основних висновків проведених досліджень було те, що при конструюванні образу епідемії журналісти активно вдаються до метафоризації. Особливо широко використовується військова метафора, що представляє вірус лютим і небезпечним ворогом, а лікарів та вчених – відважними воїнами, що рятують людство від загибелі. Це цілком природно, адже, як відомо, метафора є інструментом пізнання навколишнього світу, засобом моделювання реальності та організації нашого знання про те, що нас оточує, та нас самих [7, с. 157]. Відповідно, добір вживаних журналістами мовних засобів повністю визначався тематикою метафор, до яких вони вдавалися.

Варто, проте, зазначити, що не лише ЗМІ оперативно відгукується на все, що хвилює людство. Перш ніж проблему порушують у ЗМІ, її починають активно обговорювати у неофіційному спілкуванні. Далі неофіційне обговорення продовжується паралельно з офіційним, причому в першому часто відбивається критичне і навіть насмішкувате ставлення до офіційної позиції влади та провладних ЗМІ. Сміх, як пише В. І. Карасик, цитуючи А. Бергсона, виникає, як реакція суспільства на косність в усіх її проявах, у т. ч. косність влади та її офіційної позиції. Косність та гнучкість – офіційна та карнавальна культура – ось філософські підвалини сміху. Мовленнєві жанри комічного – як первинні (такі як жарти), так і вторинні (такі як анекдоти тощо) – забезпечують свого роду контроль суспільства над кристалізацією суспільних відносин, яка, з одного

боку, необхідна, адже забезпечує стабільність, з іншого ж – несе в собі загрозу розвитку, бо здатна призвести до стагнації [8, с. 144]. Найм'якшою формою критики по відношенню до status quo є жарт і анекдот, адже вони піддають сумніву те, що вже усталилося. Отже, сміх та комічне, як і метафора, є важливим засобом осмислення реальності. Відповідно, інтерес для дослідників, зокрема філологів, представляє репрезентація в жартах і анекдотах актуальних для суспільства проблем.

У межах цієї розвідки ми поставили перед собою мету вивчити відображення в грецьких анекдотах ставлення греків до ситуації, що склалася внаслідок вирування пандемії коронавірусу. Для зручності проведення аналізу в статті здійснено структурну і тематичну класифікацію анекдотів про коронавірус. Ставлення греків до нових умов, у яких нам всім доводиться жити, оцінка дій влади у цих форсмажорних обставинах реконструюються шляхом вивчення застосовуваних в дібраних зразках мовних засобів, які і виступають предметом дослідження.

Матеріалом слугували тексти анекдотів відповідної тематики грецькою мовою, дібрані із присвячених гумору розділів вебсторінок таких популярних грецьких електронних ЗМІ, як Νέος Κόσμος (neoskosmos.com/el/) [9], Ζούγκλα (zougla.gr) [10], а також самостійних розважальних ресурсів, таких як Σάψαλις (sapsalis.gr) [11], Πολύ γέλιο (poly-gelio.gr) [12]. Загалом було проаналізовано 200 анекдотів «ковідної» тематики, опублікованих у період з травня 2020 р. по січень 2022 р.

Актуальність представленого дослідження зумовлено недостатньою вивченістю проблеми висвітлення пандемії коронавірусу та умов життя за неї в грецьких жанрах комічного. На момент написання статті нам невідомо про відповідні дослідження на матеріалі грецьких анекдотів ні у вітчизняній, ні в зарубіжній елліністиці. Крім того, наскільки нам відомо, практично не приділялася увага лінгвістичному вивченню анекдотів відповідної тематики на матеріалі інших мов. Мало не єдиною розвідкою в цій галузі є нещодавно опублікована стаття В. В. Дементьєва [13], у якій досліджуються російські анекдоти про коронавірус.

Виклад основного матеріалу. Анекдот – це коротке кумедне оповідання, що відтворює комічну ситуацію. Це мовленнєвий жанр, що виникає в умовах усного спілкування, але згодом може відтворюватися і письмово. Анекдоти можуть вживатися і у вигляді цитат, за умови спільності культурного багажу співбесідників [14]. Як зазначає В. В. Дементьєв, у будь-якому суспільстві і в будь-яку епоху анекдоти активно відгукуються на суспільно значущі події [13, с. 767]. Не оминули вони і коронавірус, оскільки він сильно вплинув на життя людей, змусивши нас змінити поведінку, відмовитися від старих звичок, звикнути до дискомфорту. Анекдот – один зі способів осмислити пандемію як частину нової реальності, у якій ми всі опинилися, оцінити новий спосіб життя, по-новому подивитися на відносини між людьми та дії влади у становищі, що склалося.

Анекдоти можна класифікувати на основі різних критеріїв, зокрема, за **структурою, тематикою та способами творення комічного**.

І. У плані **структури** В. В. Дементьєв виділяє у своєму дослідженні декілька типів анекдотів, причому основним критерієм виступає наявність / відсутність діалогічності та її ступінь [13, с. 779]. Спираючися на розроблену дослідником класифікацію, спробуємо проаналізувати будову дібраних нами грецьких анекдотів коронавірусної тематики. Навіть побіжний

погляд на грецькі електронні ресурси, що публікують анекдоти, дає можливість визначити, що більшість представлених на них зразків є або **діалогами**, або **монологічними репліками** (як правило, короткими). У нашій вибірці їх виявилася приблизно однакова кількість (із незначним переважанням діалогів). Наведемо декілька прикладів.

Монологи:

1. *Σε άποψη συνεργασία κράτος και πολίτες συνεχίζουν το πρόγραμμα «Ανοσία αγέλης».* [11]

2. *Άλλαξα τον συναγερμό στο σπίτι... Τώρα χτυπάει αν κάποιος βγει έξω.* [9]

Діалоги:

3. *– Πήγα σήμερα στην εκκλησία και είδα να στέκεται μπροστά στον παπά μια τύπισσα που φορούσε λευκή στολή προστασίας από τον κορωνοϊό.*

– Η νύφη ήταν, ρε στόκο ... [10]

4. *– Νεοέλληνα, τι επιλέγεις να κολλήσεις: θανάσιμη γρίπη ή ιάσιμο κορωνοϊό;*

– Ασχημάτι, θανάσιμη γρίπη. Ο κορωνοϊός είναι επικίνδυνος [10].

Набагато рідше трапляються анекдоти – **короткі оповідання** (у нашій вибірці всього один – під назвою «Αγαπητό ημερολόγιο» [11]) та анекдоти, **стилізовані під поширений вербальний феномен**, у т. ч. діалогічний за природою, наприклад **афішу**, що запрошує на мітинг проти коронавірусу, а не карантинних обмежень (приклад 5); **SMS-повідомлення**, які шлють один одному греки (приклад 6); **рекламу** (приклад 7) або **загадку** (приклади 8 та 9).

5. *Όλοι Σύνταγμα*

14 Μαρτίου 8 μ.μ.

Κατά του Κορωνοϊού

ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ [9]

Стилізація під афішу-запрошення на мітинг є особливо актуальною для Греції, де постійно організують різноманітні ходи протесту проти політики затягування пасків, підвищення тарифів, скорочення зарплат тощо.

6. *SMS σε 13033:*

– Βγάζω έξω το κατοικίδιο για την ανάγκη του και ζητάω άδεια από 11.00 έως 20.00.

Απάντηση σε 13033:

– Τι λέτε κύριε, 9 ώρες για την ανάγκη του ζώου;; Τι ζώο έχετε;;

SMS σε 13033:

– Χελώνα. [9]

Цей діалог висміює те, як греки придумують будь-які приводи, аби тільки мати право виходити на вулицю під час дії карантинних обмежень.

7. *Φορέας του κορωνοϊού μη καταγεγραμμένος επισκέφεται την πεθερά σας με μόνο 3000 ευρώ. Πλήρης εχεμύθεια ...* [9]

У цьому анекдоті, стилізованому під рекламу, «ковідна» тематика накладається на традиційну тематичну групу анекдотів про тещу.

8. *– Πώς λέγεται η καντίνα που σερβίρει μόνο όσους έχουν προσβληθεί από κορωνοϊό;*

– Καραντίνα. [10]

У наведеному прикладі маємо справу з анекдотом, побудованим за моделлю загадки. Одночасно він є лінгвістичним анекдотом із грою слів та влучним спостереженням, що слова *καντίνα* та *карантіна* схожі за звучанням. Такий анекдот є неперекладним.

9. *– Γιατί αυτή τη γυναίκα δεν την πλησιάζει άντρας;*

– Επειδή είναι ... κορωνοκόρη. [10]

У цьому випадку також маємо неперекладну мовну гру: обігрування слів *ιός* (вірус) та схожого за звучанням і написанням *υιός* (син), в результаті чого дівчина, заражена коронавірусом, отримує назву *κορωνοκόρη* (складне слово, де другий компонент – *κόρη*, тобто «дочка», «дівчина»).

II. Якщо розглядати **тематику**, то, як слушно зауважує В. В. Дементьєв, проаналізувавши фонд відповідних російських анекдотів, серед них можна виділити анекдоти про коронавірус «у чистому вигляді». У той же час коронавірусна тематика може накладатися на вже усталені у відповідній лінгвокультурі тематичні групи анекдотів, такі як анекдоти про відносини між статтями, про роботу / освіту, про тещу, політичні тощо [13, с. 766–767]. Дослідивши нашу вибірку грецьких анекдотів, можемо стверджувати, що цей висновок вірний і для грецької лінгвокультури.

Анекдоти про власне COVID-19 представлені різними за структурою зразками: як монологам (приклад 10), так і діалогами (приклад 11):

10. *Με 50.000 κρούσματα την ημέρα, δείκτη θετικότητας 8% και τα νοσοκομεία σε οριακή κατάσταση, το άνοιγμα των σχολείων επιστημονικά λέγεται ανοσία αγέλης με φυσική επιλογή.* [11]

11. 2022: *Εγώ είμαι το έτος που θα διώξω την πανδημία!*

Μπουρλά: Κι εγώ τόσα εμβόλια που έφτιαξα που να τα βάλω; (συμπληρώστε το διάλογο) [11]

Що стосується оживлення «ковідною» тематикою традиційних тематичних груп анекдотів, то серед них варто передусім виділити наступні: а) анекдоти про стосунки між статтями (приклади 9 та 12); б) анекдоти про тещу (приклади 7 та 13); в) політичні анекдоти (приклади 1 та 14).

12. – *Από τότε που εμφανίστηκε ο κορωνοϊός δεν κάνω σεξ.*

– *Μα ούτε πριν έκανες.*

– *Άλλο αυτό.* [10]

13. – *Τάκη, εσύ δεν είσαι που μισούσες την παθερά σου; Γιατί της έδωσες γλωσσόφιλο;*

– *Ακριβώς επειδή τη μισώ ...* [10]

14. *Η ελληνική κυβέρνηση αλλά και ο ελληνικός λαός συνεχίζουν πιστά από την αρχή το σχέδιο μέτρων κατά της πανδημίας με την επωνυμία «Ο,ΤΙ ΚΑΤΣΕΙ».* [11]

В анекдотах відбито те, що найбільше хвилює людей. Відповідно, можемо зробити висновок, що особливо болючим для греків є соціальне дистанціювання, адже воно ускладнює спілкування між людьми, зокрема, впливає на відносини між чоловіками та жінками. Небажання сидіти під «домашнім арештом» змушує греків придумувати будь-які, навіть абсурдні приводи, аби мати змогу виходити на вулицю. Серед таких приводів найчастіше виступає наявність домашньої тварини, яку необхідно виводити на прогулянку. Якщо раніше такою твариною був хіба що собака, то зараз у ролі домашнього улюбленця, якому необхідні прогулянки, виступає кішка, свиня, черепаха (приклади 6, 15, 16):

15. На зображенні кішки зі здивованим поглядом надруковано таке її звернення до господаря: *Τι εννοείς ότι από σήμερα λουράκι και βόλτα;* [9]

16. На фото зображено чоловіка, що веде на повідку свиню. Фото підписано так: *Τι εννοείς δε μοιάζει με σκύλο;* [9]

Також осміюється те, що якщо раніше чоловіки не бажали допомагати жінкам у хатніх справах, то тепер буквально рвуться винести сміття та збігати в магазин за продуктами (приклад 17):

17. *Πριν την καραντίνα κανείς δεν ήθελε να πετάξει τα σκουπίδια, τώρα τσακωνόμαστε ποιος θα πάει ...* [9]

Політичні анекдоти, здобрені ковідною тематикою, цілком передбачувано критикують косність і незграбність влади у боротьбі з епідемією, викривають абсурдність та нелогічність дій, до яких вдаються чиновники (приклади 1, 10, 11, 14).

III. Що стосується **механізмів творення комічного**, то, як зазначає у своїй монографії В. Г. Раскін, текст, що містить жарт, зорієнтований на два різних скрипти (узагальнених репрезентацій дійсності), що знаходяться в опозиції один до одного. Таким чином, комічне створюється за рахунок протиставлення реального / нереального, нормального / неочікуваного тощо [15, с. 25]. В. І. Карасик же пропонує тричастинну **семіотичну модель**, за якою з погляду **семантики** двоплановість анекдота проявляється у карикатурному зображенні предметів, викривленні просторово-часових координат, обігруванні двозначності ключового поняття анекдоту. З точки зору **прагматики** двоплановість анекдотів досягається за рахунок оцінних і виводимих невідповідностей у них. Перші виражаються у вигляді висміювання персонажу, що претендує на високий статус, і жартівливого перевертання загальноприйнятих норм, а другі представляють собою насмішку над стандартною логікою. **Синтактика** ж анекдоту – це співвідношення з формальними типами анекдотів, різними текстами і цитатами [8, с. 146].

Отже, якими є найпоширеніші механізми творення комічного в грецьких анекдотах та за рахунок чого створюється двоплановість? Аналіз дібраних зразків показує, що найпоширенішим механізмом творення комічного в грецьких анекдотах є різноманітні **семантичні зсуви** (приклади 2, 3, 4, 18):

18. *Πήγα στην παραλία και μου είπαν να φοράω μάσκα. Και ρωτάω:*

– *Να μην κολλήσω κορωνοϊό;*

– *Όχι, για να μην βλέπουμε τα χάλια σου.* [11]

Двоплановість грецького анекдоту про коронавірус проявляється передусім в опозиції «нормальне / неочікуване», у перевертанні загальноприйнятих норм і насмішці над стандартною логікою.

Іншою поширеною тактикою є **мовна гра, гра слів** – ідеться про здебільшого неперекладні лінгвістичні анекдоти (приклади 8, 9, 19 та 20):

19. *Διάλογος ζευγαριού:*

– *Αγάπη μου, πώς κολλάει ο κορωνοϊός;*

– *Με «UHU».* [10]

У наведеному прикладі автор вдало обігрує два значення грецького дієслова *κολλώ* («клеїти» та «підхоплювати хворобу»), а також назву клею, яка схожа на звуконаслідувальне слово на позначення кашлю.

20. – *Εμένα που με βλέπεις, είμαι θετικός ...*

– *Θετικός άνθρωπος;*

– *Όχι, θετικός στον κορωνοϊό.* [10]

Тут так само маємо обігрування двох значень слова *θετικός* («добрий» і «особа, чий тест на певну хворобу виявився позитивним»). Оскільки це, друге значення присутнє і в інших мовах як медичний термін, то, на відміну від попереднього анекдоту, він може бути перекладений без втрат.

Ще один спосіб творення комічного, яким користуються греки, – це **звернення до прецедентних текстів**, що становлять спільний бекграунд для носіїв мови (приклад 21):

21. – *Ζορό, γιατί φοράς μάσκα;*

– *Δεν είμαι ο Ζορό.*

– *;;;*

– *Καλά, ρε μαλάκα, δεν ακούς ειδήσεις;* [10]

Хоча анекдоти – вторинні жанри, вони імітують первинний жанр жарту, невимушене повсякденне спілкування людей. Тому в них немає місця елементам кафаревуси – книжного різновиду новогрецької мови. Мова анекдотів – це розмовна димотика із вкрапленнями просторіччя, елементів сленгу (τύπισσα), обценної лексики (μαλάκας, κοτρώσκυλο, στοκος, σκατά), варваризмів англійського походження (в основному назв гаджетів, моделей смартфонів).

Варто зазначити, що в нинішньому глобалізованому світі не можна поручитися, що всі анекдоти, які ми читаємо на грецьких ресурсах, виникли у грецькомовному середовищі. Не можна виключити, що певна їх частина була перекладена з інших мов, передусім англійської. Єдина група анекдотів, в яку неможливе проникнення перекладених з інших мов текстів – це лінгвістичні анекдоти, засновані на неперекладній грі слів.

З іншого боку, не можна не відзначити того факту, що деякі анекдоти, створені в грецькому середовищі, написано англійською мовою. Очевидно, це пов'язано з бажанням авторів прославитися в мережі, зібрати більше лайків тощо. «Видає» такі анекдоти неграмотна англійська мова – відразу ж видно, що вони створені не носіями мови (приклад 22):

22. *First time in history we can save the human race by laying in front of the T.V. and doing nothing. Lets not screw this up.* [9]

Сама хвороба, її симптоми та перебіг не є об'єктом висміювання в грецьких анекдотах – це було б аморально, адже люди страждають, багато хто помирає, і це ранило б родичів покійних. Темою анекдотів стає ситуація, до якої призвела епідемія – карантинні обмеження, локдаун, соціальне дистанціювання, відмова від звичного способу життя. Особливо гостро греки як люди товариські, що люблять розважатися великими компаніями, переживають соціальне дистанціювання, необхідність сидіти вдома. Саме тому провідною темою анекдотів є придумування приводів, аби легально вийти на вулицю під час локдауну. І таким приводом найчастіше стає необхідність вигуляти домашню тварину, під яку намагаються підвести будь-яку живу істоту, що і викликає посмішку.

Традиційно критичним є ставлення в анекдотах до дій влади. Заходи, до яких вдаються чиновники для протидії поширенню вірусу, представляються як абсурдні або як такі, що призводять до протилежних наслідків.

Висновки. Проведене дослідження показало, що упродовж останніх двох років пандемія COVID-19 залишається однією з провідних тем грецьких анекдотів. Анекдот – можливість осмислити нову реальність, у якій всі ми опинилися та підбадьорити себе, адже почуття гумору завжди допомагало пережити складні часи.

Проведений аналіз структури дібраних текстів засвідчує, що переважна їх більшість є або короткими діалогами, або монологічними репліками. Розгляд тематичних груп у межах дібраних анекдотів про коронавірус підтверджує тезу В. В. Демет'єва про те, що серед них є анекдоти про COVID у чистому вигляді та традиційні тематичні групи анекдотів, приправлені коронавірусною тематикою.

У межах першої групи в грецькій лінгвокультурі домінують анекдоти про локдаун, точніше, про приводи, які придумують люди, аби законно покинути оселю (переважна їх більшість присвячена прогулянкам з домашніми тваринами). У межах другої групи особливо численними є анекдоти про відносини між статями (що сильно ускладнилися через необхідність соці-

ального дистанціювання), про тещу (з'явилася надія позбутися її назавжди), а також політичні анекдоти. Останні – прекрасна нагода «випустити пару», вкотре звинувативши владу в усіх своїх негараздах. Цілком природно, що її представників зображено в них незграбними, дурними, а їх дії абсурдними.

Основними механізмами творення комічного в аналізованих грецьких анекдотах є різноманітні семантичні зсуви, а також гра слів і звернення до прецедентних текстів. Мова грецьких анекдотів – розмовна, з елементами просторіччя, сленгу, вкрапленнями обценної лексики та варваризмів англійського походження.

Перспективи подальших досліджень. У подальшому видається актуальним порівняти ставлення до ситуації, викликані пандемією COVID-19, у грецьких та іншомовних анекдотах (англійських, українських, російських), дослідити арсенал задіяних у них мовних засобів. Особливо цікавим видається визначення домінантних тем, адже це дозволило б з'ясувати, що найбільше хвилює, дратує, розчаровує та лякає носіїв кожної з мов у ситуації, що склалася.

Література:

1. Данкова Н. С. Репрезентация пандемии в СМИ: метафорический образ войны (на материале американских газет). *Научный диалог*. 2020. № 8. С. 69–83. DOI: 10.24224/2227-1295-2020-8-69-83.
2. Петренко Д. А., Лихачёв Э. В., Чернышова М. В. Средства языковой выразительности в образе COVID-19 (на материале немецкого политического дискурса СМИ). *Научный диалог*. 2020. № 7. С. 194–209. DOI: 10.24224/2227-1295-2020-7-194-209.
3. Мірошниченко П. В. Медіаграмотність і медіакритичність в умовах пандемії. *Актуальні проблеми медіапростору*: матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (Київ, 9 квітня 2020 р.). Київ, 2020. С. 8–13.
4. Пономаренко Л. Г. Масмедійна реальність: погляд у часи пандемії коронавірусу. *Актуальні проблеми медіапростору*: матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (Київ, 9 квітня 2020 р.). Київ, 2020. С. 78–83.
5. Писаренко Л. М. Висвітлення теми пандемії коронавірусу COVID-19 в одеських ЗМІ. *Правове життя сучасної України*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15 травня 2020 р.): у 3 т. / відп. ред. М. Р. Аракелян. Одеса: Гельветика, 2020. Т. 1. С. 442–445.
6. Карасик В. И. Эпидемия в зеркале медийного дискурса: факты, оценки, позиции. *Политическая лингвистика*. 2020. № 2 (80). С. 25–34. DOI: 10.26170/pl20-02-02.
7. Столярова А. А. Особливості мовної репрезентації пандемії нової коронавірусної інфекції у грецьких ЗМІ. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2020. Вип. 46. Т. 2. С. 156–159. DOI: 10.32841/2409-1154.2020.46-2.37.
8. Карасик В. И. Анекдот как предмет лингвистического изучения. *Жанры речи*. Вып. 1. Саратов, 1997. С. 144–153.
9. Νέος Κόσμος. URL: <https://neoskosmos.com/el/2020/03/26/life/to-chioumor-ston-polemo-kata-tou-koronoiou-2/> (дата звернення: 10.01.22)
10. Ζούγκλα. URL: <https://www.zougla.gr/perierga/article/101-kenourgia-anekdota-gia-ton-koronoio-etsi-gia-na-skasi-ligo-to-xilaki-mas> (дата звернення: 10.01.22)
11. Σάψαλης. URL: <https://www.sapsalis.gr/asteia-anekdota> (дата звернення: 10.01.22)
12. Πολύ Γέλιο. URL: <https://www.poly-gelio.gr> (дата звернення: 10.01.22)
13. Демет'єв В. В. Ковид-анекдоты в Рунете: тематические и структурные типы. *Коммуникативные исследования*. 2021. Т. 8. № 4. С. 766–789. DOI: 10.24147/2413-6182.2021.8(4).

766-789. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/kovid-anekdoty-v-rune-te-maticheskije-i-strukturnye-tipy> (дата звернення: 10.01.22)

14. Щурина Ю. В. Речевые жанры комического. *Жанры речи*. Вып. 2. Саратов, 1999.
15. Raskin V. *Semantic Mechanisms of Humor*. Dordrecht: D. Reidel, 1985.

Stolyarova A. Linguocultural peculiarities of coronavirus jokes in Modern Greek

Summary. The article examines linguocultural features of Greek jokes about the COVID-19 pandemic. For the past two years, this topic has remained at the forefront of Greek funny stories. The relevance of the study is due primarily to the fact that laughter is an important means of understanding reality. Moreover, both Greek and Ukrainian Hellenic studies lack research into how the Greeks' attitudes towards living conditions under quarantine restrictions are reflected in their jokes.

The aim of the present investigation is to study the ways in which the attitudes of the Greeks towards the situation resulting from the epidemic are reflected in their jokes. Within the framework of the research the structural and thematic classification of the selected funny stories is carried out, the mechanisms of comic creation are analyzed, the language means used in them are characterized.

The analysis of the structure of the sample texts shows that the vast majority of them are either short dialogues or

monologues. The consideration of thematic groups within the selected jokes proves that they fall into two vast groups: a) jokes about COVID itself and b) COVID-“flavored” traditional thematic groups of jokes. The first group is dominated by the jokes about the effects of lockdown and excuses that people come up with to legally leave their homes. The second group is dominated by the jokes about male-female relationships, which have become much more difficult due to social distancing, those about mother-in-law as well as political jokes. The latter constitute an excellent opportunity for the Greeks to “let off steam”, blaming once again the authorities for all their problems.

The main mechanisms for comic creation in the jokes in question are various semantic shifts, as well as play on words and references to precedent texts. The language of Greek jokes is colloquial, with elements of slang, obscene vocabulary and barbarisms of English origin.

In the future, it seems appropriate to compare the attitude to the situation caused by the COVID-19 pandemic in Greek and foreign jokes. The consideration of dominant topics seems to be particularly interesting, as it would allow us to determine what worries people of different cultures most of all in the current situation.

Key words: COVID-19 pandemic, coronavirus, comic genres, jokes and funny stories, linguocultural peculiarities, comic creation mechanisms, semantic shift, play on words, reference to precedent texts.